

Posudek na bakalářskou esej

Pavel Dolejský, Multietnické prostředí dětského letního tábora Armády spásy v Texasu, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2007, 62 stran textu + obrazová příloha.

Pavel Dolejský si po prvotních zkušenostech s pobytem v multikulturním prostředí dětského letního tábora organizovaného Armádou spásy v americkém Texasu, kde působil poprvé v roce 2003 jako vedoucí chlapeckého oddílu, zvolil za téma své bakalářské práce právě multietnické soužití při jeho provozu, kdy se v rámci týdenních pobytů po dobu prázdninových měsíců setkávají děti (ale i dospělí) různých etnických a kulturních východisek. Jak napsal v úvodu své bakalářské práce, zaměřil se „především na reflexi vnímání rozdílů účastníků prázdninového tábora, která se týkala ať už barvy pleti nebo jiného kulturního původu“.

Jako základní metodu pro svou bakalářskou esej zvolil Pavel Dolejský opakovaný terénní výzkum, který realizoval v letech 2003, 2004 a završil v roce 2006. Pobyt v terénu trval v každém z uvedených roků vždy osm prázdninových týdnů, a to cca od poloviny června do poloviny srpna příslušného kalendářního roku. Nejdůležitější technikou při práci v terénu bylo zúčastněné pozorování v průběhu jeho pracovní činnosti ve funkci vedoucího chlapeckého oddílu. Tehdy průběžně a detailně sledoval chování a rozhovory v rámci táborového života, a to mezi vedoucími pracovníky navzájem, mezi vedoucími a dětmi a mezi samotnými dětmi, pro které se připravoval táborový program. Vedl si přitom průběžně deníkové záznamy, z nichž pak čerpal data při psaní této bakalářské práce. Kromě vlastního terénního výzkumu čerpal autor i z dalších zdrojů – statistických dat, odborné literatury a v neposlední řadě i z internetových stránek.

Po vymezení cíle práce a charakteristice užitých metod považoval autor za potřebné zabývat se terminologickými otázkami užívání pojmů rasa a etnický původ (kapitola druhá – s. 8-15) a rovněž evropským a americkým pojetím termínů národ a etnická skupina (kapitola třetí – 15-18), stejně jako konceptem multikulturního soužití (kapitola čtvrtá – s. 19-28). Vzhledem k tomu, že dětský prázdninový tábor v obci Midlothian organizuje Armáda spásy věnoval P. Dolejský dílčí kapitolu bakalářské práce i historii a činnosti této organizace (kapitola pátá – s. 29-31). Aby čtenáře uvedl do sledované problematiky zaměřil se autor relativně hlouběji na charakteristiku samotného dětského prázdninového tábora a jeho fungování, kde v jednotlivých podkapitolách zachytil strukturu turnusů, složení a hierarchii zaměstnanců tábora, náplň činnosti pro děti v rámci týdenních cyklů i v rámci režimu jednotlivých dnů. Věnoval se i náboženskému obsahu táborového pobytu a pevně stanoveným pravidlům táborového života (kapitola šestá – s. 32-44).

Stěžejní část bakalářské eseje Pavla Dolejského představuje vlastní analýza terénního výzkumu (kapitola sedmá – s. 45-56), kterou postavil především na svých osobních zkušenostech, nicméně tyto zkušenosti konkrétních osobních prožitků na základě dlouhodobého a opakovaného pozorování nezasvěcenému čtenáři poměrně obtížně zprostředkovává. Ve výkladové argumentaci vesměs buď chybí nebo je náznaková a obtížně srozumitelná vazba na primární data. V souhrnné analýze terénního výzkumu je nejzdařilejší pasáž věnovaná vztahům a reflexi rozdílností mezi dětskými aktéry různých etnických a kulturních východisek v rámci táborového dění a dále problematika způsobu řešení případných konfliktů v průběhu prázdninových pobytů.

V závěrečném shrnutí podává pak Pavel Dolejský přehledným a výstižným způsobem výsledky, k nimž dospěl především na základě své vlastní osobní zkušenosti podepřené opakovaným a dlouhodobým pozorováním. Zde poměrně dobře prokázal schopnost analytického přístupu k řešení vytyčených problémů, tedy toho přístupu, který byl v předchozích pasážích pouze naznačen.

Bakalářská práce je uzavřena náležitým seznamem pramenů a literatury a doplněna o nepříliš rozsáhlou fotografickou přílohu, která dokumentuje prostředí dětského prázdninového tábora Armády spásy v texaském Midlothianu.

Souhrnně je třeba uvést, že autor bakalářské eseje v zásadě prokázal svoji schopnost vytýčit si výzkumný problém, stejně jako schopnost shromáždit studiem literatury, pramenů a terénním výzkumem potřebná data k jeho řešení. Určité rezervy je však nutno vidět v přístupu ke zpracování, a to zejména u dat z terénního výzkumu, kdy Pavel Dolejský vychází především ze své dlouhodobé osobní, ale obtížně sdělitelné zkušenosti. Formální stránka bakalářské práce –až na několik drobnějších pochybení- odpovídá běžnému průměru.

Závěrem tak lze konstatovat, že předkládaná bakalářská esej Pavla Dolejského splňuje podstatné požadavky, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny a doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem navrhuji bodové hodnocení okolo 33 kreditních bodů.

2. září 2007

Miloslava Turková

